

ΗΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΔ΄

Συνδρομή ἑτησίαν: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους· καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Ἀγχιόμου.

19 Σεπτεμβρίου 1882

ΤΟ ΑΚΟΥΣΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

Συνέχεια (δὲ σελ. 579.

ΙΔ΄

Αἰ παρθένοι ῥῆσοι.

Καθ' ἃν στιγμήν, ὑποχωρήσαντος τοῦ ἀκροσφραλοῦς ἐδάφους τοῦ ἰκροῦματος, ἐπιπτεν ἐντὺς τοῦ πλήρους ὕδατος κάδου, ὁ Πινσὼν ἐξήγει τῷ Ζωηρῷ τὴν αἰτίαν τοῦ μεταμφιασμοῦ, οὐ αἰ διάφοροι σκηναὶ ἐνέβαλλον εἰς πολλὴν ἀμνηγανίαν τὸ παιδίον. Ἡ ἐορτὴ αὕτη τυγχάνει λίαν προσφιλεῖς τοῖς ναύταις, οἷς κατὰ τοὺς μακροὺς πλοῦς, εἰς οὓς ὑποβάλλονται ἐκ τῆς τραχείας καὶ κινδυνώδους αὐτῶν τέχνης, σπανίως παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία τοιαύτης διασκεδάσεως. Ὁ τοιοῦτος μεταμφιασμὸς ἔχει συνήθη συνέπειαν τὴν ψυχρολουσίαν. Ὁ Πινσὼν ἐξήγει οὕτω τὴν σκηνὴν, ὅτε ἡ αἰφνιδία πτώσις αὐτοῦ ἀπέδειξε πραγματικῶς τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του.

Ἀναλαβόντες ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, ἃν προὔξεν ἴσεν αὐτοῖς τὸ ἀνέλπιστον ὀλίγημα, καὶ δεικνύμενοι εὐθυμοὶ κατ' ἀνάγκην ἐπὶ τῷ μικρῷ τούτῳ ἀτυχήματι, ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς μόλις ἐξηλήθον διάδροχοι ἐκ τοῦ κάδου, προσεβλήθησαν ἐκ νέου, πανταχόθεν δὲ ἤρξαντο νὰ ἐξακοντίξωσι κατ' αὐτῶν ἄρθρον ὕδωρ διὰ τριῶν σωλήνων ἀντλίας. Πλὴν ὁ εὐκίνητος καὶ βρωμαλέος μηχανικὸς κατῳρθωσεν ἐν τάχει νὰ γείνη καὶ αὐτὸς ἐπιθετικὸς, ἀρπάσας καδίσκον ὕδατος καὶ ἐνδιεκοῦμενος τοὺς ἐκυτοῦ ἀντιπάλου. Μάχη ζωηρὰ συνεκροτήθη τότε ἐπὶ τοῦ καταστροφῆς, συνοδευομένη ὑπὸ θορυβωδῶν γελῶτων. Οὐδ' ὕσφησε κατὰ τὸν ἀγῶνα ὁ Ζωηρὸς, ὅστις δραξάμενος τοῦ σωλήνος τῆς μιᾶς ἀντλίας ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ ἐκείθεν κατέβρεξεν ἀνηλεῶς τοὺς καταβροξάντας αὐτόν. Συριγμὸς ἐπιτακτικὸς τοῦ ναυκλήρου διέκοψεν ἀποτόμως τὴν ὑδραυλικὴν ταύτην πάλιν. Ἡ γαλήνη ἐπεκράτησε πάραυτα καὶ ἡ αὐστηρότης τῆς πειθαρχίας ἐπανέκτησε τὰ δικαιώματα αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ Πινσὼν κατάδροχος ἠναγκάσθη ν' ἀγοράσῃ ἐνδύματα δι' αὐτόν καὶ τὸν Ζωηρὸν, ἐπεὶ δὲ δὲν εἶχον ἄλλα πλὴν ἐκείνων ἅτινα ἔφερον. Εὐτυχῶς εὗρον τ' ἀναγκαιοῦντα ἐν τοῖς ἱματιοφυλακίαις ἐνὸς τῶν ναυτῶν καὶ ἐνὸς ναυτοπαιδός, ὁ δὲ Πινσὼν ἐφάνη μετ' ὀλίγον ἐπὶ

τοῦ καταστροφῆς, φέρων βραχὺν ναυτικὸν χιτῶνα καὶ πῖλον καταρμωμένον.

Ἡ σκηνή, ἡ φαιδρῶνασα τοῦ Φούλτωρος τὸ πλήρωμα, συνέβαινε παρομοίως καὶ ἐπὶ τοῦ *Αδβίς*, διότι ἠκούοντο καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἦχοι τυμπάνου καὶ βαρβίτου. Οὕτως οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἂν ῥιπῆ ἀνέμου προσήγγιζε πρὸς ἄλληλα τὰ δύο πλοῖα, ἤθελον ἐπαναλαβεῖ παραχοῖμα τὴν φονικὴν μάχην, ἀφίεντο ἀμερίμνας εἰς εὐθυμον διασκέδασιν. Ὡς παρετήρησεν ὁ Πινσὼν, ἡ ζωὴ εἶνε πλήρης παραδόξων ἀντιθέσεων ὅπως διατήρησεν τὴν ἰσοροπίαν αὐτῆς, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει ἀνάγκην λύπης καὶ χαρᾶς ἀλληλοδιαδόχου.

Περὶ τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἡ συνήθης τάξις ἐβασίλευεν ἐπὶ τοῦ Φούλτωρος. Ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ κατεμέτρουν δι' ἔκτοκύκλων τὸ ὕψος τοῦ ἡλίου. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐνέβαλλεν εἰς ἀπορίαν τὸν Ζωηρὸν, ὅστις ἠρώτησε τὸν Πινσὼν περὶ τῆς σημασίας τῶν λέξεων *μεσημβρινός, πλάτος, μήκος*, ἃς ἤκουεν ἀπαύστως ἐπαναλαμβανόμενος.

— Ἄκουσον, μικρὲ, εἶπεν ὁ μηχανικὸς· εἰς εὐρεῖς βέβαια ὅτι ἡ γῆ εἶνε στρογγύλη;

— Μάλιστα, ἀπάντησεν ὁ Ζωηρὸς, μοῦ τὸ ἀπεδείξατε σεῖς προχθές, ὅταν μὲ ἐκάμετε νὰ παρατηρήσω τοὺς ἰστούς τοῦ πλοίου, ὅπου ἐφαίνοντο πρὶν φανῆ τὸ σκάφος.

— Εἰς εὐρεῖς ἐπίσης ὅτι περιστρεφομένη περὶ τὸν ἄξονά της, τοῦ ὁποίου τὰ δύο ἄκρα εἶνε οἱ δύο πόλοι, ἡ γῆ, ἐκτὸς τῆς περιστροφῆς αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον εἰς 365 ἡμέρας, στρέφεται καὶ περὶ αὐτὴν εἰς 24 ὥρας;

— Μάλιστα, μοὶ τὸ ἔχετε εἰπεῖ, καὶ μοῦ ἐξηγήσατε πρὸς τούτοις ὅτι ὁ ἄξων αὐτὸς εἶνε παρόμοιος πρὸς τὸν ἄξονα τῶν τροχῶν τῆς ἀμάξης, ὅστις μένει ἀκίνητος ἐνῶ στρέφονται οἱ τροχοί.

— Ἐξαιρεταὶ καθέτως πρὸς τὸν ἄξονα τοῦτον οἱ ἄνθρωποι ἐχάραξαν μέγαν κύκλον, ἀπέχοντα ἐπίσης τῶν δύο πόλων καὶ τέμνοντα τὴν σφαιρὰν εἰς δύο ἴσα μέρη. Τὸ ἐν τῶν μερῶν τούτων καλεῖται *βόρειον ἡμισφαίριον*, τὸ ἕτερον δὲ *νότιον ἡμισφαίριον*. Ὁ μέγας αὐτὸς κύκλος εἶνε ὁ ἰσημερινός, τὸν ὁποῖον οἱ ναυτικοὶ ἀποκαλοῦσι *γραμμὴν*.

— Ἐνόησα.

— Ὁ γῆινος μεσημβρινός εἶνε παρομοίως κύκλος μέγας, ὅστις διερχόμενος διὰ τοῦ ἄξονος

καὶ τῶν δύο πόλων, πίπτει καθέτως ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἐκαστος τῶν μεσημβρινῶν τέμνει τὴν γῆν ἐπίσης εἰς δύο ἡμισφαίρια, ἅτινα καλοῦνται ἀνατολικὸν καὶ δυτικόν. Ἐκαστον ἡμισφαίριον περιέχει 180 μεσημβρινούς, ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς αὐτῶν εἶνε ἐπομένως 360.

— Ἐνόησα καὶ αὐτὸ, εἶπεν ὁ Ζωηρός.

— Οἱ τροπικοὶ εἶνε δύο κύκλοι παράλληλοι, κείμενοι ὁ εἰς πρὸς βορρᾶν καὶ ὁ ἕτερος πρὸς νότον τοῦ ἰσημερινοῦ, τοὺς δὲ κύκλους τούτους δὲν ὑπερβαίνει ὁ ἥλιος κατὰ τὴν φαινομενικὴν αὐτοῦ ἐτήσιον περὶ τὴν γῆν περιστροφὴν. Ὁ πρὸς βορρᾶν καλεῖται τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, ὁ δὲ πρὸς νότον, τροπικὸς τοῦ Αἰγίουπερου. Καλοῦνται δὲ τροπικοὶ, διότι ἅμα ὁ ἥλιος φθάσῃ εἰς τινὰ αὐτῶν, φαίνεται ὡσεὶ πκύων τὴν πορείαν καὶ τρεπόμενος πρὸς τὸν ἕτερον.

Ὁ Ζωηρός τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀνεωγμένους καὶ προσηλωμένους ἀτενῶς ἐπὶ τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ, ἤκουεν ἐν βαθείᾳ προσοχῇ. Ὁ Πινσὼν παρετήρησεν ἀμφιβολίαν τινὰ ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ μαθητοῦ του καὶ διὰ τοῦτο, θέλων νὰ καταστήσῃ σαφεστέρους τοὺς λόγους του, ἐχάραξε τὰς γραμμάς περὶ ὧν ὠμίλει ἐπὶ τεμαχίου χάρτου.

— Καὶ νῦν, ἐξηκολούθησε, τὸ μῆκος ἑνὸς τόπου εἶνε τὸ τόξον τοῦ ἰσημερινοῦ ἢ τινος οἰουδήποτε παραλλήλου, τὸ κείμενον μεταξὺ τοῦ διερχομένου διὰ τοῦ τόπου ἐκείνου μεσημβρινοῦ καὶ ἑνὸς ἄλλου μεσημβρινοῦ κατ' ἐκλογὴν. Τὸ γεωγραφικὸν μῆκος τόπου τινὸς ἐπὶ τῆς σφαίρας μετρεῖται διὰ τῆς διαφορᾶς τῶν ὠρῶν, πολλαπλασιαζομένης ἐπὶ 15 μοίρας, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος ἐν τῇ φαινομένῃ αὐτοῦ καθ' ἡμέραν κινήσει διατρέχει 360 μοίρας εἰς 24 ὥρας καὶ ἐπομένως 15 εἰς μίαν ὥραν. Ὅπως ὑπολογίσωσιν ἀκριβῶς οἱ ναυτικοὶ, ἔχουσι χρονόμετρον, δεικνύον τὴν ὥραν τοῦ μεσημβρινοῦ τῆς πατρίδος αὐτῶν. Οὕτω κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ἡμεῖς ἔχομεν ἐδῶ μεσημβριαν, ἐνῶ τὸ χρονόμετρον δεικνύει ὅτι εἰς τοὺς Παρισίους ἔχουν τρεῖς ὥρας ἔχομεν λοιπὸν τριῶν ὠρῶν διαφορὰν ἀπὸ τὸν μεσημβρινὸν τῶν Παρισίων, 3 δὲ ἐπὶ 15⁰ κάμουν 45, ἐπομένως ὁ Φούλτων εὐρίσκεται εἰς 45⁰ δυτικῶν μῆκους ἀπὸ τῶν Παρισίων.

— Ἐνοῶ, εἶπε τὸ παιδίον, ἀφοῦ καλῶς παρετήρησε τὸ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ χαραχθὲν γεωμετρικὸν σχῆμα.

— Τὸ πλάτος τόπου τινὸς, ἐξηκολούθησεν ὁ Πινσὼν, εἶνε τὸ τόξον ὅπερ περιλαμβάνεται μεταξὺ τοῦ διὰ τοῦ τόπου ἐκείνου διερχομένου παραλλήλου καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἡ γνώσις τοῦ μήκους καὶ τοῦ πλάτους ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα ἐν τῇ γεωγραφίᾳ, καὶ καθεὶς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ σήμερον τὸν τρόπον δι' οὗ προσδιορίζονται. Χάρις δὲ εἰς τὴν γνώσιν ταύτην, μικροῦ μου, ὁ πλοίαρχος δύναται νὰ μάς λέγῃ καθ' ἑκάστην εἰς ποῖον σημεῖον τῆς σφαίρας πλέομεν.

— Ἐνόμιζον ὅτι οἱ ναυτικοὶ εὐρίσκουν τὸν δρόμον μὲ τὴν πυξίδα, εἶπεν ὁ Ζωηρός.

Ἡ πυξίς ὀδηγεῖ αὐτοὺς νὰ πλέωσι κατ' εὐθείαν ἐπὶ τῆς ὁμοιομόρφου ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων· εἶνε εἰδὸς τι χάρακος καὶ οὐδὲν πλέον, διότι χρησιμεύει μόνον νὰ δεικνύῃ τὸν βορρᾶν καὶ οὐχὶ τὰς ἀποστάσεις. Χάρις μόνον εἰς τὴν ἀκριβῆ γνώσιν τοῦ πλάτους καὶ τοῦ μήκους οἱ ναυτικοὶ δύναται νὰ ὀδηγήσῃσι τὰ πλοῖά των εἰς τὸ σημεῖον, ὅπερ ἐπιθυμοῦσιν.

Τὴν μεθεπομένην ὁ πλοίαρχος, ἀφοῦ κατμετρήσῃ τὸ ὕψος τοῦ μεσημβρινοῦ, ἐποίησε τοὺς ὑπολογισμοὺς του, παρετήρησε τὸ βαρόμετρον καὶ ἀνήλθεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τρίβων τὰς χεῖρας.

— Ποία καλὴ εἶδησις σᾶς καθιστᾷ εὐθυμον; ἠρώτησεν ὁ Πινσὼν.

— Τὸ βαρόμετρον κατέρχεται ἐπὶ τέλους, ἀπῆντησεν ὁ πλοίαρχος, καὶ μέχρι τῆς ἐσπέρας ἐλπίζω νὰ ἔχωμεν τρικυμίαν καὶ θὰ δυνηθῶμεν νὰ πλησιάσωμεν τὸν Δάβις.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εἰσακούσῃ! ἀνέκραξεν ὁ μηχανικός. Εἶμαι εἰρηνικὸς ἄνθρωπος, καὶ ὅμως θὰ ἐλάβανον εὐχαρίστως μέρος εἰς τὴν μάχην, ἀν πρόκειται νὰ ζημιωθῇ τόσον ὁ Δάβις ὥστε ν' ἀναγκασθῇ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ.

— Αὐτὸ ζητῶ κ' ἐγὼ νὰ καταφέρω εἰς τὸν ἀχρεῖον αὐτὸν ληστήν· ἐλπίζω τέλος πάντων νὰ τῷ κόψω τὸν δρόμον.

— Τί ἐνοεῖται;

— Ἐντὸς ὀλίγων ὠρῶν θὰ φθάσωμεν εἰς τὰς Παρθένους νήσους· τὸ πειρατικὸν, οὐ ἢ προμήθεια τοῦ ἀνθρώκου ἐξηντηθή, θὰ ζητήσῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ, ὅπως προφυλαχθῇ ἀπὸ τὰς βολὰς μας.

Μόλις ὁ πλοίαρχος ἐτελείωσε τὴν ὀμιλίαν ταύτην καὶ ὁ σκοπὸς ἀνήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν τῆς ξηρᾶς. Ὁ Πινσὼν, ὡς τὴν στιγμήν ἐκείνην καθ' ἣν ἤλπισεν ὅτι θ' ἀπεβιβάζετο εἰς Ἀγγλίαν, διέκρινε κυανωπὸν νέφος ὑπερᾶνω τοῦ ὕδατος. Ὁ Ζωηρός ἀκούσας ὅτι ἡ φαινομένη ξηρὰ ἀποτελεῖ μέρος τῆς Ἀμερικῆς μόλις ὑπέκρουπε τὴν χαρὰν, ἣν προῦξένει αὐτῷ ἡ εἶδησις αὕτη. Ἐπὶ τέλους θὰ ἔβλεπε τὸν θαυμάσιον τόπον, ὃν ἐπεσκέψατο ὁ μέγας Ῥοβινσὼν.

— Τί εἶνε αὐταὶ αἱ Παρθέναι νῆσοι, κύριε; ἠρώτησε τὸν Πινσὼν· εἶνε μεγάλαι;

— Αἱ Παρθέναι νῆσοι, ἀπῆντησεν ὁ μηχανικός, ἀνεκαλύφθησαν τὸ 1493 ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Εἰσὶ περὶ τὰς τεσσαράκοντα, ἐκτὸς πολυπληθῶν νησιδίων ἐσπαρμένων μεταξὺ αὐτῶν. Ἡ κυριώτερά αὐτῶν, καλουμένη Ἁγιος Θωμᾶς, ἀνήκει τοῖς Δανοῖς. Εἶνε παρμεγέθης σκόπελος, ἔχει μῆκος δώδεκα χιλιομέτρων καὶ πλάτος τριῶν, οἱ κάτοχοι δ' αὐτῆς τὴν κατέστησαν ἐλεύθερον λιμένα.

— Εἶνε κατοικημένοι αὐταὶ αἱ νῆσοι ;

— Τινὲς αὐτῶν μόνον, ἐπειδὴ πάσχουσιν ἑλ-
λειψιν ποσίου ὕδατος καὶ ὑπόκεινται εἰς συχνὰς
θυσέλας.

Τὴν προσοχὴν τοῦ Ζωηροῦ ἐφείλκυσαν μετ' αὐ-
πολὺ οἱ χειριστοὶ τοῦ *Δάβις* καὶ τοῦ *Φούλτωρ*.
Πυκναὶ μελαναὶ νεφέλαι ἀνεφάνοντο εἰς τὸν ὀρί-
ζοντα, ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρῶς καὶ ἡ θάλασσα
γαλῆνιος ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ἤρχισε νὰ γίνηται
κυματώσσσα. Ἐφταίνοντα τὰ κύματα κατὰ τὴν
ἐκφρασιν τῶν ναυτῶν καὶ ὁ πλοίαρχος ἐξηκολού-
θει νὰ τρίβῃ τὰς χεῖρας βλέπων τὸν ἄφρον τῆς θα-
λάσσης τύπτοντα τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου καὶ ἀ-
ναπηδῶντα μέχρι τοῦ καταστρώματος.

Καθ' ἃ ὁ πλοίαρχος προέβλεπεν, ὁ *Φούλτωρ*
ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιδινουμένων κυμάτων ἀντεῖχε
γενναίως, μετ' ὀλίγον δ' ἐγένετο καταφανὲς ὅτι
ὑπερέβαινε τὴν ταχύτητα τὸν ἀντίπαλον, ὃν κατε-
δίωκεν ἐμμανῆς ἀπὸ δύο ἡτῆ ἐδομαδῶν. Ὁ ἄ-
νεμος ἐσφοδρῶντο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν καὶ
ἡ θάλασσα ἔτι μᾶλλον συνεταράσσετο. Ὁ *Δάβις*
ἐφάνετο ἀνυψούμενος, καταπίπτων, κλίνων, οἴο-
ναι ἔτοιμος νὰ καταβυθισθῇ. Ἡ θέα αὕτη ἐξέπλητ-
τε τὸν Ζωηρὸν, μὴ δυνάμενον νὰ πεισθῇ ὅτι καὶ
ὁ *Φούλτωρ* ἐξετέλει τὰς αὐτὰς περιπου ἀναβά-
σεις καὶ καταβάσεις. Ὁ δὲ Πινσὼν βλέπων τὸ ἀ-
πλοῦν ἐκεῖνο ξύλινον σκάφος ταλαντευόμενον
οὕτω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐθαύμαζε τὴν τόλ-
μην τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐδίσταζον
ν' ἀντιμετωπίσωσι τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τοσοῦτον σα-
θρῶν ὑποστηριγμάτων.

Προσῆγγίζον ἤδη μετὰ τάχους εἰς τὴν ξηρὰν,
καὶ οἱ στέφροντες τὴν κορυφὴν τῆς νήσου τοῦ Ἀ-
γίου Θωμᾶ φοίνικες ἐγένοντο ὄρατοί. Ὁ Ζωηρὸς
ἐκπληκτόμενος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν διαγραφόμενων εἰς
τὸν ὀρίζοντα δένδρων τούτων, ἐπολλαπλασίαζε
τὰς ἐρωτήσεις. Πλὴν ὁ Πινσὼν δὲν ἀπῆντα. Ἡ
προσοχὴ αὐτοῦ προσηλοῦτο πᾶσα εἰς τὰς κινήσεις
τοῦ *Φούλτωρ*, ὅστις διακόπτων αἴφνης τὴν κα-
ταδιώξιν διηλυθύνη πρὸς τὴν ξηρὰν. Τί ἄρα γε ἐ-
σήμαινε τοῦτο ; Πῶς ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν τὸ
πλοῖον αὐτοῦ κατέφθανε τὸν ἐχθρὸν, ὁ πλοίαρ-
χος παρατήτετο τῆς καταδιώξεως ; Ὁ μηχανικός
ἐσκέπτετο ἀπορῶν.

Τὰ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ φρού-
ρια ἐγένοντο ἡτῆ ὄρατὰ εἰς γυμνὴν ὀφθαλμόν. Ὁ
Ζωηρὸς, παρατηρῶν διὰ τηλεσκοπίου, ἔβλεπε τὰ
τηλεβόλα, τοὺς σκοποὺς καὶ ἐσπίρτα ἐκ τῆς χα-
ρᾶς.

— Ποῦ εἶνε ὁ λιμὴν ; ἠρώτησε ναύτην τινὰ,
δὲν βλέπω κανένα σπίτι.

— Ὁ λιμὴν κεῖται εἰς τὸ βάθος τοῦ κόλπου,
ὁ ὁποῖος κλείεται ἀπὸ τὰ δύο ἄκρα τῶν βράχων
ὁποῦ βλέπεις ἔμπροσθέν σου, τῷ ἀπῆντησεν ὁ
ναύτης τὸν βλέπει κανεὶς, ἄρα ἔμωθ μέσα εἰς τὸ
στενόν.

— Εἶνε καὶ καμμία πόλις ἐκεῖ ;

— Πόλις μὲ 10, 000 κατοίκους. Εἶνε κτι-
σμένη ἐπάνω εἰς τὴν κλίσειν τοῦ βουνοῦ καὶ οἱ
δρόμοι αὐτῆς, ἐκτὸς τοῦ κυριωτέρου, εἶνε κατε-
σκευασμένοι μὲ σκαλιὰ.

— Αἶ, μικρὲ μου, εἶπε κατ' ἐκείνην τὴν στι-
γμὴν ὁ Πινσὼν, ἐτελείωτε τέλος πάντων τὸ τα-
ξεῖδι μας !

— Ἦ ἀποβιβασθῶμεν ;

— Ἐλπίζω τοῦλάχιστον. Ὁ Ἅγιος Θωμᾶς
εἶνε λιμὴν. εἰς τὸν ὁποῖον προσεγγίζουσιν ὅλα τὰ
ἀτμόπλοια, ὅσα ἐκτελοῦν τὴν συγκοινωνίαν με-
ταξὺ Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ Εὐρώπης, διὰ νὰ ἀ-
νανεώσουν τὴν προμήθειαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ
τοιουτοτρόπως δὲν θὰ ἀργήσωμεν νὰ ἐπιβιβασθῶ-
μεν εἰς κανὲν ἐξ αὐτῶν διὰ τὴν Γαλλίαν ἢ διὰ
τὴν Ἀγγλίαν.

— Δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι ὁ *Δάβις* ἐστρατή-
σεν ;

— Ναί, τώρα πρὸ ὀλίγου ὁ πλοίαρχος μοῦ ἐ-
ξήγησε τὸ σχέδιόν του. Ἐπωρελούμενος ἀπὸ τὴν
ὑπεροχὴν τῆς ταχύτητος τοῦ πλοίου του, ἐπρο-
χώρησε διὰ νὰ φράξῃ τὸν δρόμον τοῦ *Δάβις*, ὁ
ὁποῖος ἐλογάριαζε νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν λιμένα.
Ἄλλ' ὁ *Δάβις* φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει καθόλου διά-
θεσιν ν' ἀντιπαραταχθῇ μετὰ τὸν *Φούλτωρ* καὶ
προσπαθεῖ νὰ πλησιάσῃ ἀρκετὰ εἰς τὴν νῆσον διὰ
νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ Δανικὰ ὕδατα.

— Εἰς τὰ Δανικὰ ὕδατα ; ἐπανελάθεν ὁ Ζωη-
ρὸς.

— Ναί, μικρὲ μου, αἱ διεθνεῖς συνθήκαι ὀρίζου-
σιν ὅτι ἐν καιρῷ πολέμου δύο ἀντίπαλα πλοῖα
δὲν δύνανται νὰ ναυμαχῶσιν πρὸς ἄλληλα εἰς
ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς παραλίας οὐ-
δετέρως χώρος, διότι ἡ ζώνη αὕτη τῶν δύο χι-
λιομέτρων θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦσα μέρος τῆς
ξηρᾶς τὴν ὁποῖαν περιβρέχει.

— Λοιπὸν ὁ *Φούλτωρ* δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ προσ-
βάλλῃ τὸν *Δάβις*, ἂν αὐτὸς ἐφθανε πρῶτος ἔως ἐδῶ ;

— Ὅχι, διότι θὰ παρεβίαζε τὸ δανικὸν ἔδα-
φος.

Ὁ *Δάβις* ἀνέλαθεν ἐκ νέου τὸν πλοῦν καὶ διη-
θύνετο πρὸς τὴν νοτιᾶν ἄκραν τῆς νήσου. Πάραυτα
ὁ *Φούλτωρ* ἔσπευσε πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο καὶ
ὑπερέβη τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ. Ὁ *Δάβις* ἐστράφη,
ἀναχθεὶς δὲ μέχρι τοῦ στενοῦ τοῦ ἄγοντος εἰς
τὸν λιμένα διηθύνε τὴν πῶραν αὐτοῦ πρὸς τὸ
σημεῖον ἐκεῖνο. Ἄλλ' ὁ *Φούλτωρ*, ὡσανεὶ ἡ τα-
ραχὴ τῆς θαλάσσης ἐδιπλασίασε τὸ τάχος αὐτοῦ,
προσέδραμεν ἐγκαίρως, ὅπως φράξῃ τὴν δίοδον εἰς
τὸ πειρατικόν. Ἀντήλλαξαν τότε τὰ δύο πλοῖα
πυροβολισμοὺς τινας, καὶ ὁ *Δάβις* γινώσκων ὅτι
ἤθελε συντριβῆ ἐπιτιθέμενος ὑπὸ τὰς βολὰς τοῦ-
ἐχθροῦ, μετέβαλλε πολλάκις τὴν πορείαν στρεφόμε-
νος τοσοῦτον ἐπιδειξίως καὶ μετὰ τόσον ἐπιτη-
δεῖων χειρισμῶν, ὥστε ἀπέσπασε τοὺς ἐπαίνοους
καὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ πλοίαρχου.

— Ὁ διοικῶν τὸ πλοῖον αὐτὸ εἶνε καλὸς τε-

χνίτης, εἶπε γρουλλίζων. Πρέπει νὰ εἶνε Βορειοαμερικανὸς βεβαίως.

Ὁ Πινσὼν ἐμειδίασεν. ἤλπιζεν ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ *Δάβις*, χάρις τῇ ἰκανότητι αὐτοῦ, ἦν ἀνωμολόγει· καὶ ὁ πλοίαρχος θὰ κατώρθου ἐπὶ τέλους νὰ ἐκδιάσῃ τὸν ἀποκλεισμὸν τὸν *Φούλτων* καὶ νὰ εἰσδύσῃ ἐντὸς τοῦ λιμένος. Αἴφνης τὸ πειρατικὸν ἐφάνη ἀναγόμενον εἰς τὸ πέλαγος καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὴν Εὐρώπην. Ὁ *Φούλτων* ἀπεναντίας ἔμεινεν ἥσυχος περιπολῶν παρὰ τὴν ἀκτὴν.

— Ἐπιστρέφει ὀπίσω καὶ θὰ μὰς διαφύγη! εἶπεν ἀκουσίως ὁ μηχανικὸς πρὸς τὸν πλοίαρχον.

— Καθόλου, ἀπήντησεν οὗτος· ὁ κατεργάρας αὐτὸς δοκιμάζει μίαν πανουργίαν, ἣτις θὰ ἐπέτυχανεν ἂν εἶχε νὰ κάμῃ μὲ κανένα Γάλλον ἢ κανένα Ἄγγλον, ἀλλὰ ὄχι μαζί μου. Ὁ *Δάβις*, κύριέ μου, ὅπως ἡμεῖς, δὲν ἔχει ἀνθρακας καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Εὐρώπην εἰμὴ μὲ τὰ ἰστία. Ἀνάγκη λοιπὸν ἐξάπαντος ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ ἢ νὰ προφθάσῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Ἁγίον Δομίνικον. Ἄν ὅμως ὁ κακὸς καιρὸς ἐξακολουθήσῃ νὰ μὰς εὐνοῇ, πρὶν κατορθώσῃ αὐτὸ, πρέπει νὰ δοκιμάσῃ τὰς σφαιρας μὰς.

Ὁ Πινσὼν δὲν ἀπήντησεν ἢ χαρὰ ἦν προὔξουν αὐτῷ αἱ εἰδήσεις αὐταὶ τὸν κατέπνιγεν. Ἐσκέπτετο ὅτι ἔληγεν ἐπὶ τέλους τὸ παράδοξον αὐτοῦ ταξείδιον. Τὰ δύο ἀτμόπλοια ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν γαιανθράκων ἐξ ἀνάγκης θὰ προσωρμίζοντο ἐντὸς ὀλίγων ὥρων, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ πλοίαρχου, ὃν παρ' ὀλίγον ἐνηγαλλίζετο ἐκ τῆς ἀγαλλιᾶσεως ὁ μηχανικὸς.

Τὴν νύκτα, μὲ ὄλην τὴν κακοκαιρίαν, ὁ *Φούλτων* κατώρθωσε νὰ κρατῇ τὸν *Δάβις* ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς ἠλεκτροικῆς αὐτοῦ συσκευῆς. Εἰκοσάκις ὁ πειρατὴς ἐδοκίμασε νὰ εἰσχωρήσῃ ἐντὸς τοῦ πορθμοῦ καὶ εἰκοσάκις ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν πυροβολισμῶν. Ὁ *Δάβις* ἀπήντα εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλοὶ ναῦται ἐπληγώθησαν ἐκατέρωθεν· ἀλλὰ διὰ τῶν ἐλιγμῶν του τὸ πειρατικὸν ἀπέφρευε τὴν προσέγγισιν καὶ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἀντιπάλου, ὅστις εἰς πάλιν ἐκ τοῦ συστάδην ἤθελε συντρίψει αὐτὸν ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν.

Περὶ τὴν δεκάτην τῆς νυκτὸς ὁ ἄνεμος ἐκόπασεν, ὁ οὐρανὸς ἐφάνη διάσπετος καὶ τὰ κύματα ἐγαληνίασαν. Μόλις περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Πινσὼν ἀπεφάσισε νὰ κατακλιθῇ, πεποιθὼς ὅτι θ' ἀπεβιάζετο τὴν ἐπιούσαν. Περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωτῆς ὁ μηχανικὸς αἰσθανόμενος μετ' ἐκπλήξεως τὸν *Φούλτων*α κινούμενον, ἐνεδύθη μετὰ σπουδῆς καὶ ἀνήλθεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἡ νῆσος τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ εἶχεν ἐξαφανισθῆ· ἀντ' αὐτῆς ἔβλεπεν ἐνώπιον αὐτοῦ πληθὺν νησιδίων, ἐφ' ὧν τὰ κύματα συνετρίβοντο μετὰ λύσσης. Ὁ *Δάβις* εἰς ἀπόστασιν τριῶν χιλιομέτρων περίπου ἐφαίνετο πλέων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑφάλων, λέμβος

δὲ τις φέρουσα ἰστίον ἐκυμαίνετο φερομένη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, διακόσια ὡς ἔγγιστα μέτρα μακρὰν τοῦ *Φούλτων*ος.

[Ἐπειτα συνέχιστο].

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

Γάμοι ἐπὶ τουρκοκρατίας.

Συνέχεια καὶ τέλος ἰδί σελ. 589.

Στολισμὸς τῆς νύμφης. Ἄμα ἀνέτελεν ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου προσήρχετο ἐκ νέου ἡ στολιστρά καὶ τινες συγγενεῖς τῆς νύμφης, προσβύτιδες, ὑπανδροὶ, καὶ ἀνηβοὶ κόραι· ἡ θύρα τῆς οἰκίας ἐκλείετο καὶ ἐτίθετο τὸ *γκάγκαρο*¹, ἢ ἡ ἀμπάρα.

Πρῶτον ἔργον τῆς στολιστράς ἦτο νὰ θέσῃ πέλεκυν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἐπ' αὐτοῦ δὲ *κηκίδια* καὶ *γαρόφαλλα*. Ταῦτα ἐκάλυπτε δι' ἄλλου σιδήρου, ἐφ' οὗ ἔθετεν ἀνθρακας ἀνημμένους. Ἄμα ἐκαίοντο ἀπέσυρε τὸν πέλεκυν ἐκ τῆς πυρᾶς, ἔβριπτεν ὀλίγον ἔλαιον ἐπ' αὐτῶν, διαλύουσα δὲ καὶ μιγνύουσα καλῶς ταῦτα, κατεσκευάζε μέλαιναν βαφὴν, δι' ἧς ἔβαφεν ἀπειδώσ τὰς ὀφρῦς τῆς νύμφης. Μετὰ ταῦτα τὴν ἐχρύσωμεν· ἔθετε δηλαδὴ ἕν χρυσοῦν ἄστρον εἰς τὸ κέντρον τοῦ μετώπου τῆς. Ἄνωθεν δὲ τῶν ὀφρῶν σειρὰν ὄλην μικρῶν ἀστέρων βαθυμῆδὸν μικρυνόμενων καὶ ἀκολουθούντων τὴν διεύθυνσιν τῶν ὀφρῶν. Τὰ ἄστρα κατεσκευάζοντο διὰ μικρῶν τεμαχίων χρυσῶν κροσσῶν (ἰντράδες) καὶ τεμαχίων χρυσοκανθάρων (ἐντόμων), ἐκολλῶντο δὲ δι' ἀραβικοῦ κόμμεως.

Εἰς τὴν μίαν παρεῖαν τῆς νύμφης διὰ τῶν αὐτῶν μιγμάτων ἐζωγράφιζε τὸν ἥλιον καὶ εἰς τὴν ἄλλην τὴν σελήνην πλησιφανῆ· περίξ δὲ τῶν οὐρανίων τούτων σωμάτων ἔθετε μικρὰ στρογγύλα στίγματα (πούλειαις) καὶ τεμάχια μικρότατα χρυσοκανθάρων (!). Ἐπίσης ἐχρύσωμεν ἐλαφρῶς τὰς συγγενεῖς ὡς καὶ τὰς παρευρισκομένας ἀνήβους παρθένους γὰρ τὸ καλὸ, καίτοι αὐταὶ δὲν θὰ παρευρίσωντο εἰς τὴν τελετὴν τοῦ γάμου.

Εἰς διάφορα μέρη τοῦ προσώπου καὶ τραχήλου τῆς νύμφης, ἀπαραιτήτως δὲ εἰς τὴν σιαγόνα, ἐτοποθέτει ἡ στολιστρά *ἐληρὸς*, καὶ ἐπὶ τῆς ρίζης τῆς ρινὸς, ἀκριβῶς μεταξὺ τῶν ὀφρῶν, κατεσκευάζε μεγάλην *ἐληρὰν*, κολλῶσα πρὸς τοῦτο μαζύρην τινὰ στιλπνὴν καὶ στρογγύλην κανθαρίδα. Προσέτι ὑπὸ τὰς βλεφαρίδας τῆς νύμφης καὶ εἰς τοὺς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἔσυρε λεπτὰς μαύρας γραμμὰς (σουρμεδες) τῇ βοηθείᾳ τοῦ γνωστοῦ ἐκ τῆς προικοπαράδοσεως ἐργαλείου (σουρμεντένι)· διὰ τῶν γραμμῶν τούτων — μὴ πάντῃ ἀγνώστων καὶ τὴν σήμερον — κατώρθουν νὰ φαίνωνται οἱ ὀφθαλμοὶ μεγαλύτεροι

1. Εἰς τὴν λέξιν ταύτην, σημαίνουσαν σύρτην τῆς θύρας σιδηροῦν, μὴ ὄντα πλέον σήμερον ἐν χρήσει, ἀφείλουσιν, ὡς λέγεται, οἱ Ἀθηναῖοι τὴν εἰρωνικὴν ὀνομασίαν «Γκαγκαρατοί».